

Zitten we al in 1984? Nee, nog veel erger! We zitten in 2019.

George Orwell beschreef al vele tientallen jaren geleden hoe propaganda functioneert, hoe men haar moet toepassen, opdat diegenen die men vormt als een kneedbare massa het zelfs leuk vinden wat men met hen doet. Men zou *“leugens waar moeten maken”* en *“aan het wonderige de schijn van het solide verlenen”*. In zijn geniale dystopie *“1984”*, geschreven van 1946 tot 1948, schrijft hij: *“Uiteindelijk zou de partij verkondigen dat twee plus twee vijf zou zijn, en dat je dat zou moeten geloven. Haar filosofie ontkende niet alleen de bewijskracht van de ervaring, maar ook het bestaan van een objectieve realiteit.”*

1984

“Vrijheid is de vrijheid om te zeggen dat twee plus twee vier

is. Als dat is toegestaan, dan volgt al het andere”, zegt de hoofdpersoon Winston Smith in Orwell’s dystopische roman “1984”. “Vaak is twee plus twee tegelijk vijf. Vaak drie. Vaak alles in één keer”, zegt de chef-inquisiteur van Ingsoc, O’Brien, later tegen Winston.

Inmiddels zijn we in het jaar 2019 al zover dat het [presidium van het Duitse parlement](#) zegt dat 100 meer zou zijn dan de helft van 709. En meer dan 80%, veeleer meer dan 90% van de bevolking windt zich daar helemaal niet meer over op, velen proberen het zelfs te staven. De huidige O’Briens lijken bijna exact op die in “1984” en je krijgt steeds meer de indruk dat ze nog steeds meer op hem gaan lijken. Nog maar bij heel weinigen moet nog directe dwang worden toegepast, de grote massa houdt al lang zoveel van zijn O’Briens dat ze hen blindelings vertrouwen en uit hun hand eten, ja, zelfs iedereen aanvalt die het ook maar durft de O’Briens te bekritisieren.

Mogelijk gaat dat inmiddels zelfs zonder [Kamer 101](#). Of die wordt echter op zeker moment nog ingevoerd voor de heel hardnekkige mensen, wier geest ondanks alles toch nog weerstand biedt, wie weet? Ook dat zou nog kunnen komen, niemand kan dat echt inschatten.

Als kind en teenager heb ik überhaupt niet gelezen, geen boeken, zelfs geen stripboeken van Asterix. Ik ben quasi – om het op de manier van Heidegger te formuleren – niet in het huis van de taal opgegroeid, in ieder geval niet van de geschrevene, maar ik had toegang tot cijfers, die me vanzelf aanvlogen. Het eerste boek dat ik – hoe kon het ook anders? – in het jaar 1984, dus 35 jaar geleden op net 20-jarige leeftijd uit mezelf, afgezien de verplichte schoolliteratuur, echt vrijwillig, vanuit mezelf en ook volledig uit heb gelezen, was: “1984” van George Orwell. Profetsich?

“Hetze” – “Nieuwspraak” – “Goeddenken” – “Waarheidsministerie”

De DDR beoordeelde Orwell’s dertiende en laatste boek overigens als staatsvijandig “opruiend geschrift” en legde niet alleen [hoge tuchthuisstraffen](#) op voor de distributie maar zelfs voor het lezen van het boek! In

oktober 1978 veroordeelde de districtrechtbank van Karl-Marx-Stadt een 27-jarige gediplomeerde theoloog tot een gevangenisstraf van twee jaar en vier maanden. Zijn misdaad: hij had "1984" gelezen en aan kennissen uitgeleend. In de motivering van het vonnis van de rechtbank stond: *"Het boek '1984' moet ertoe dienen het socialisme te demoniseren en te belasteren. Daarbij wordt vooral de Sovjet-Unie evenals de leidende rol van de marxistisch-leninistische partij zwartgemaakt."* In de afgelopen jaren, aldus de rechtbank, zou "1984" – dit prutswerk" – vooral zijn ingezet in de ideologische strijd tegen de DDR.

George Orwell was al ernstig ziek toen hij zijn laatste boek schreef, dat overigens niet alleen betrekking heeft op het socialisme, maar op elke vorm van totalitarisme. Het verscheen in juni 1949, zijn schrijver stierf een half jaar later, in januari 1950. Zijn grandioze duistere roman zal echter blijven. *"Hetze" – "Nieuwspraak" – "Goeddenken" – "Waarheidsministerie"* . . . komt u dat op een bepaalde manier niet bekend voor? Angela Merkel zei enkele dagen geleden nog dat zij en de haren ervoor zouden zorgen [dat er helemaal geen foute ideeën meer zouden opkomen.](#) Ja, op een bepaalde manier krijg je elk jaar steeds meer de indruk dat er nauwelijks een actueler boek is dan deze inmiddels al meer dan 70 jaar oude roman uit de jaren-40.

PS.: Ach, en nog iets. Leest u gewoon een keer voor de lol Orwell's "1984" en dan direct daarna bijvoorbeeld [dat hier](#). Gewoon voor de lol. Niet dat er sprake zou zijn van een of ander verband. Nee, nee, in geen geval!

Bron:

<https://juergenfritz.com>

Door: Jürgen Fritz

Vertaald uit het Duits door:

E.J. Bron

(www.ejbron.wordpress.com)